

Afgjort den 18. december 2012

Tidligere fortroligt aktstykke H. Fortroligheden er ophævet ved ministerens skrivelse af 19.12.2012.

56

Justitsministeriet. København, den 18. december 2012.

- a. Justitsministeriet anmoder om Finansudvalgets tilslutning til, at der gennemføres en midlertidig ordning med henblik på at yde støtte til asylansøgere, der ikke er omfattet af repatrieringsloven, i forbindelse med frivillig hjemrejse til hjemlandet. Udgiften i 2012 på op til 110 mio.kr. afholdes på § 11.51.27. Støtteordning til asylansøgere (ny hovedkonto) og modsvares af en mindreudgift på § 35.11.35. Reserve vedr. udflugtning fra asylcentre.

b. Baggrund

På finansloven for 2012 blev der, jf. aftale mellem regeringen, Enhedslisten og Liberal Alliance, afsat en reserve på 286 mio. kr. årligt med henblik på at give asylansøgere bedre mulighed for at arbejde og bo uden for asylcentre.

Regeringen, Enhedslisten og Liberal Alliance indgik den 19. september 2012 aftale om »Øget fokus på udrejse og nye muligheder for asylansøgere«.

Det fremgår bl.a. af aftalen, at aftaleparterne ønsker at forstærke indsatsen for frivillig hjemrejse for de asylansøgere, der får afslag på asyl, og som derfor skal udrejse af Danmark.

Der opholder sig pt. ca. 6.000 asylansøgere i Danmark, heraf er ca. 1.500 afviste asylansøgere. Af de ca. 1.500 medvirker kun ca. 200 til deres egen hjemrejse.

For at øge antallet af afviste asylansøgere, der medvirker til frivillig hjemrejse, er det aftalt at etablere en midlertidig støtteordning.

Med den midlertidige støtteordning tilbydes asylansøgere, der opholder sig i Danmark på tidspunktet for aktstykkets vedtagelse, og hvor Udlændingestyrelsen inden 1. juli 2013 træffer beslutning om, at asylansøgningen skal realitetsbehandles i Danmark, økonomisk støtte til frivillig hjemrejse.

Personkreds omfattet af den særlige støtteordning

Støtteordningen vil alene omfatte asylansøgere uden opholdstilladelse, der opholder sig her i landet på datoen for vedtagelsen af aktstykket. Hermed menes:

- Asylansøgere, der på datoen for vedtagelsen af aktstykket er registreret som asylansøgere i Danmark,
- Asylansøgere, som er indrejst her i landet før datoen for vedtagelsen af aktstykket og bliver registreret som asylansøgere inden den 1. juli 2013.
- Afviste asylansøgere, der har fået endeligt afslag på asyl m.v.

Støtteordningen omfatter ikke:

Asylansøgere, der indrejser i landet efter datoen for vedtagelsen af aktstykket.

- Asylansøgere, der er indrejst før datoen for vedtagelsen af aktstykket og ikke bliver registreret som asylansøgere i Danmark, men som bliver afvist, overført eller tilbageført til et andet land efter reglerne i udlændingelovens kapitel 5 (Dublinforordningen).
- Udlændinge fra EU/EØS-landene, Albanien, Australien, Bosnien-Hercegovina, Canada, Japan, Kosovo, Kroatien, Makedonien, Moldova, Mongoliet, Montenegro, New Zealand, Schweiz, Serbien og USA, hvorfra asylansøgere bliver behandlet efter åbenbart grundløs hasterproceduren.
- Udlændinge, der er udelukket fra at få opholdstilladelse efter udlændingelovens § 10 (personer på tålt ophold).
- Udlændinge, som er udvist med indrejseforbud på grund af kriminalitet.

Principper og vilkår for den særlige støtteordning

For at kunne blive omfattet af ordningen skal asylansøgere indgive en tilmelding til Udlændingestyrelsen inden den 1. juli 2013. Asylansøgere, hvis asylsag ikke er færdigbehandlet, vil skulle frafalde asylansøgningen og ligeledes tilmelde sig ordningen inden 1. juli 2013.

Den økonomiske støtte vil udgøre 20.000 kr. pr. voksen og 10.000 kr. pr. barn under 18 år, hvis de pågældende melder sig til ordningen om frivillig hjemrejse inden den 1. april 2013. Hvis der sker tilmelding i perioden fra den 1. april 2013 til den 1. juli 2013 vil den økonomiske støtte udgøre 15.000 kr. pr. voksen og 7.000 kr. pr. barn. Det er den pågældendes alder på tidspunktet for aktstykkets vedtagelse, der er afgørende for det tildelte beløb. Det er tidspunktet for Udlændingestyrelsens modtagelse af den pågældendes tilmelding til ordningen, der er afgørende for det tildelte beløb efter støtteordningen.

Herudover vil de udlændinge, der vælger at benytte sig af ordningen få dækket udgiften til transport til hjemlandet og transport af personlige ejendele.

Udover de ovennævnte støttebeløb vil der kunne bevilges et beløb til indkøb af erhvervsudstyr inden for en ramme på maksimalt 10.000 kr. pr. voksen.

Udenrigsministeriet /internationale hjælpeprogrammer

Støtteordningen skal ses i sammenhæng med de stabiliserings- og genopbygningsaktiviteter Udenrigsministeriet gennemfører. Der er aktuelt etableret et modtage- og reintegrationsprojekt i Afghanistan, hvor frivilligt hjemvendte asylansøgere fra Danmark kan få hjælp til genetableringen ved hjælp af jobtræning eller opstart af egen virksomhed. Projektet gennemføres af IOM (International Organization for Migration) og er finansieret af DANIDA.

Tilsvarende projekter i andre lande kan endvidere benyttes i det omfang, det viser sig muligt.

Den praktiske gennemførelse af ordningen

Udlændingestyrelsen vil være ansvarlig for gennemførelsen af støtteordningen og varetage den praktiske koordination med de involverede parter samt udarbejde informationsmateriale og afholde informationsmøder. Udlændingestyrelsen vil endvidere bistå med sagsbehandling samt oprettelsen og varetagelsen af en hotline med henblik på at give ansøgerne adgang til generelle informationer om

støtteordningen samt konkrete oplysninger om den enkelte persons sag. Endvidere vil Udlændingestyrelsen udarbejde retningslinjer for mulighederne for at få støtte til indkøb af erhvervsudstyr.

Gennemførelsen af støtteordningen vil ske i tæt samarbejde med en eller flere humanitære organisationer, som fx vil deltage på informationsmøderne og bistå asylansøgerne med at danne sig et bedre overblik over situationen i hjemlandet.

Det vil formentlig blive IOM, der vil varetage de praktiske opgaver i forbindelse med ordningen, herunder forhold vedrørende rejsen tilbage til hjemlandet og udbetaling af de kontante støttebeløb.

Tilbud om personlig rådgivning

I det hidtidige arbejde med repatriering af asylansøgere har der været gode erfaringer med information og personlig rådgivning, som kan understøtte og motivere til repatriering. Der iværksættes derfor et særligt rådgivningstilbud til den personkreds, der omfattes af ordningen. En eller flere humanitære organisationer vil bl.a. tilbyde individuelle, uvildige rådgivningssamtaler for at understøtte en velovervejet beslutning om hjemrejse.

Økonomi

Det skønnes, at antallet af asylansøgere, der potentielt vil kunne benytte sig af den særlige støtteordning med henblik på hjemrejse, udgør ca. 3.000 personer. Størstedelen – ca. 2.000 – af de omfattede personer er fra Afghanistan, Iran, Irak og Somalia.

Det er imidlertid vanskeligt at vurdere, hvor stor en andel af den omfattede personkreds, der vil benytte sig af støtteordningen. Det er derfor også vanskeligt præcist at opgøre de forventede udgifter i forbindelse med ordningen. Det vurderes dog, at de samlede udgifter, hvis alle 3.000 hjemrejser, maksimalt bliver ca. 110 mio. kr.

Da størstedelen af den samlede personkreds på i alt ca. 3.000 asylansøgere, der vil kunne gøre brug af støtteordningen, er indkvarteret i centersystemet, vil der ved gennemførelse af den særlige støtteordning kunne opnås besparelser til underhold og indkvartering af den gruppe, der vælger at vende tilbage til hjemlandet. Samlet vurderes det, at ordningen kan føre til mindre udgifter på underhold og indkvartering af asylansøgere i 2013 svarende til mindst de udgifter, som støtteordningen vil indebære.

Dispositionen kan i finansåret 2012 specificeres således:

§ 35.11.35.	Reserve vedr. udflytning fra asylcentre		
	10. Udmøntning af aftale om øget fokus på udrejse - nye muligheder for asylansøgere		
	Udgift		
	49. Reserver og budgetregulering		-110,0 mio. kr.
§ 11.51.27.	Støtteordninger for asylansøgere (reservationsbevilling) (ny konto)		
	10. Støtteordning for asylansøgere		
	Udgift		
	44. Tilskud til personer		110,0 mio. kr.

c. Finansudvalgets tilslutning søges, idet der med den nuværende lovgivning ikke er hjemmel til at yde de støttebeløb, der foreslås i aktstykket, til asylansøgere, der frivilligt rejser tilbage til hjemlandet.

e. Under henvisning til ovenstående anmoder Justitsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der gennemføres en særlig ordning med henblik på at yde støtte til afviste asylansøgere som frivilligt rejser tilbage til deres hjemland. De samlede udgifter til støtteordningen vil maksimalt udgøre ca. 110 mio. kr., og afholdes på § 11.51.27. Udgifterne i 2012 modsvares af mindreudgifter på § 35.11.35 Reserve vedr. udflytning fra asylcentre, således at der på forslag til lov om tillægsbevilling for 2012 opføres følgende beløb (mio. kr.):

§ 11.51.27	Reserve vedr. udflytning fra asylcentre (reservationsbevil- ling) (ny konto)	110,0 mio. kr.
§ 35.11.35	Støtteordning for asylansøgere	-110,0 mio. kr.

Endelig anmodes om tilslutning til, at der på forslag til lov om tillægsbevilling for 2012 opføres følgende tekstanmærkning som materiel bestemmelse på § 11 ad § 11.51.27:

»Justitsministeren bemyndiges til at yde støtte til asylansøgere, der ikke er omfattet af repatrieringsloven, og som frivilligt rejser tilbage til hjemlandet.

Stk.2. Støttebeløbet udgør kr. 20.000 pr. voksen og kr. 10.000 pr. barn under 18 år, hvis tilmeldingen til ordningen sker før 1. april 2013. Hvis der sker tilmelding i perioden fra den 1. april 2013 til den 1. juli 2013 vil den økonomiske støtte udgøre 15.000 kr. pr. voksen og 7.000 kr. pr. barn. Herudover vil personer, der vælger at deltage i ordningen, få udgiften til transport dækket.

Udover de ovennævnte støttebeløb vil der kunne bevilges et beløb til indkøb af erhvervsudstyr inden for en ramme på maksimalt 10.000 kr. pr. voksen.«

f. Finansministeriets godkendelse foreligger.

København, den 18. december 2012

MORTEN BØDSKOV

/ Anette Görtz

Til Finansudvalget.

Tiltrådt af Finansudvalget den 18-12-2012